

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 289. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890593771568.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

## I Børnestuen

*I Børnestuen* tryktes første gang i NEH 7-65, der udkom 17.11.1865.

12.6.-30.6.1865 opholdt A sig på Frijsenborg. »I disse herskabelige Stuer, den blomstrende Have, hos hjertensgode Mennesker, i al den Lykke, som Velværen og Velvillien kan forunde et Menneske, fløi flere Uger hen, og jeg digtede her Eventyret: »*Guldskat*« ligesom også »*I Børnestuen*« (MLE II 284). Denne oplysning er dog ikke helt rigtig, idet eventyret er skrevet på Basnæs i julen 1861 (Jvf. Dagbøger 2.1.1861: »Skrevet Historien: En heel Comedie« (V 1)). At denne historie er identisk med *I Børnestuen* fremgår tydeligt af Dagbøger 17.6.1865, hvor A efter at have noteret, at han havde læst *Laserne* op, skriver: »Gjennemskrev derpaa Eventyret: En heel Comedie« (VI 238). Oplysningen om *Laserne* forklarer måske delvis et par lighedspunkter, jvf. ndf. 19.6. læste han det nye eventyr op, og 20.6. fortæller han Henriette Collin: »jeg har [...] faaet færdig et mindre, men meget livligt [eventyr]: »*I Børnestuen*« (BEC III 193).

Kimen til eventyret kan føres tilbage til A.s ungdom, idet der i Collinske Saml. 18.4° (KB) under Poetiske Barndoms- og Ungdomsforsøg m.m. findes et udkast Et Feilgreb og ikke et Feilgreb. Komædie i een Akt, der næsten er identisk med Pibehoved og godt Hoved. Begges forbillede er J.L. Heibergs Julespøg og Nytaarsløier (1817), hvori er indlagt det parodiske sørgespil Flaskens Længsel efter Proppen. Blandt personerne er her frøken Handske, von Støvle og Kalvekryds (Poetiske Skrifter 1.1862.423).

**208.2***paa Komædie*] i teatret. - **25***Potz*] ed: død og plage. - *Blitz*] reminiscens af eden: Gotts Blitz; lyn og torden. - *Mazurka*] egl. polskdans eller polka; her som ed. - **27***Komædie*] skuespil.

**209.7***Placaten*] programmet, rollelisten. - **20***Snik, snak, snurre, basselurre*] egl. Snip, snap osv.; gammel børneremse, jvf. *Hørren* (II 209f). - **22***Von Støvle ... speile sig i*] sml. Børstens ord til Støvlen i Julespøg og Nytaarsløier: »See saa, Herre! Nu er De saa blank som et Speil« (Poetiske Skrifter 1.1862.433). - **22***Safian*] fint læder afgede- eller fåreskind. - **26-27***er meget beskeden ... Værd*] sml. *Laserne* (V 114.11f). - **28***Boniteten*] den gode beskaffenhed; jvf. Julespøg og Nytaarsløier, Kalvekrydssets replik til Handsken: »De er af en fortræffelig Bonitet« (Poetiske Skrifter 1.1862.452) samt *Laserne* (V 114.15f). - **33***Physiognomi af Italien*] jvf. den almindelige betegnelse for Italien: Støvlen.

**210.9***spanske*] jvf. Kalvekrydsset til Handsken i Julespøg og 290 Nytaarsløier: »Jeg seer til min Glæde og Forundring, at De virkelig er fransk af Fødsel, uagtet De taler det danske Sprog med saa stor Færdighed« (Poetiske Skrifter 1.1862.452). Måske også med tanke på Heibergs tilnavn i Bakkehuskredsen: den Spanske. - **15-16***stumt Bifald ... første Parket*] »De Fornemme eller den saakaldte »fine Portion«, der havde Plads i første Etages Loger og i Nummerparkettet, fandt det [tidligere] under deres Værdighed at ytre Bifald eller Mishag, og Andre, der ikke vare Fornemme, men alligevel søgte den nævnte fornemme Del af Theatrets Tilskuerrum, ansaae det for rigtigst at dele denne Ladenfornem overfor Fremstillingen paa Scenen, for ikke at røbe deres plebejiske Oprindelse« (J.Davidsen: Fra det gamle Kongens Kjøbenhavn. 1.1880.339).

**211.25***frit tilkjørt*] gratis leveret.